

Door Frank van Herk
Datum: 29 mei, 1996

Studeerkamer-jazz gehuld in nepwolken

MUZIEK

Rob Madna & Dutch Jazz Orchestra,
Bimhuis Amsterdam. Radio 4, 31
mei, 22.30 uur (live).

Eigenwijsheid kan voor een musicus een uitstekende eigenschap zijn, die hem in staat stelt zijn eigen weg te vinden, over belemmeringen heen. In de publiciteit rond de nieuwe dubbel-cd *Update* van Rob Madna en het Dutch Jazz Orchestra, en de hiermee verband houdende concerten, kiest de marketing duidelijk voor de invalshoek 'eigenzinnig maar uniek': de Nederlandse pianist, trompettist, componist en arrangeur werd ooit wiskundeleraar 'om geen concessies te doen', en weigerde twintig jaar lang plaatopnamen te maken. De hooggespannen verwachtingen – wát werd er al die tijd tegen commerciële bezoedeling beschermd? – worden nogal teleurgesteld nu blijkt dat Madna's big-bandmuziek weliswaar vaardig, maar vooral gedateerd, weinig origineel en soms ronduit saai is.

Het Dutch Jazz Orchestra koos zijn werk na het goed ontvangen vorige programma rond onbekende Billy Strayhorn-stukken. Op zich is het goed dat een jazzorkest projecten wil wijden aan bijzonder repertoire, maar de noodzaak was nu minder evident. Een van Madna's grote inspirators is de in 1986 overleden trompettist en arrangeur Thad Jones, en diens geest waarde rond in vrijwel alle stukken, of het nu bewerkingen van standards waren of Madna's eigen composities. De orkestrale stijl van Jones, ontstaan in de jaren vijftig bij Count Basie en vervolmaakt in de big band die hij met drummer Mel Lewis leid-

de, was geworteld in de aardse ondergrond van swing, blues en gospel, maar kende een grote harmonische en ritmische verfijning.

Geen gemakkelijke stijl, maar Madna toonde aan dat hij hem beheerst, wat bewondering afdwong voor zijn vakmanschap. Maar hij voegde er te weinig eigens aan toe. De akkoorden en overgangen werden al snel voorspelbaar, en er werd te vaak gebruik gemaakt van het verende medium-tempo dat Basie zo onnavolgbaar goed beheerste. Bovendien is voor zo'n ontspannen swing een andere drummer nodig dan de maatvaste maar stramme Eric Ineke.

De muziek straalde alleen iets uit tijdens Madna's solo's op piano en synthesizer. Die speelde hij introvertter dan de opwindende, Bud Powell-achtige bopper die hij ooit was, maar hij koos zijn noten met zorg en fantasie, en fraseerde zijn uitgebalanceerde lijnen op een vloeiende manier. Het elektronische toetsenbord gebruikte hij waarschijnlijk om de pianotechniek te combineren met de klankmogelijkheden van trompet en orkest, een ouderwetse benadering die de ongetwijfeld oprechte emotie in *Song For T.J.*, een in memoriam voor Jones, smoorde in roze nepwolken.

Al met al ontstond het beeld van een man die zich lang in studeerkamers en klaslokalen van de levende jazzpraktijk heeft afgezonderd om zijn lievelingsmuziek te ontleden en na te maken. Een man die trots mag zijn op zijn vernuft, maar die dat om een of andere reden nauwelijks gebruikt om er iets persoonlijks en hedendaags mee uit te drukken.

Frank van Herk